

LA CONVERSA

L'aprenentatge de les llengües és un procés global i gradual que es produeix al llarg de tota la vida. Des de l'escola en potenciem la seva evolució com a element vertebrador del pensament i com a eina per assolir nous coneixements de manera raonada, comprensiva i argumentada.

Partim del llenguatge oral i, per avançar en aquest àmbit, donem, durant tota l'escolaritat, una importància central a la conversa que es produeix a la rotllana. La **rotllana** és un espai físic que es troba dins de cada aula i en els horaris de tots els cursos i que s'utilitza com a eina de gestió personal i social, com a gestió d'emocions i d'aprenentatge.

Aquesta rotllana i el seu contingut van evolucionant des de l'etapa infantil fins al final de l'etapa primària. És una eina per passar del *jo egocèntric* al reconeixement progressiu del grup. Els infants, des de ben petits, la utilitzen per explicar a la resta de companys els seus descobriments, les seves vivències i opinions...

La rotllana té diverses **funcions**:

- Generar un clima acollidor, de tranquil·litat, on s'afavoreixi una relació afectiva entre els components amb el reconeixement de cadascun dels infants i l'atenció a l'altre. S'han de posar en joc diferents recursos, com les pauses o el llenguatge no verbal entre d'altres.
- Consensuar unes normes de funcionament de rotllana pròpies del grup: el respecte, el torn de paraula, la disposició que permeti veure'ns...
- Aprendre a participar adequadament tenint en compte el tema del que s'està parlant, a fer-se entendre, modelatge entre iguals...
- Fer una escolta activa que ens ajudi a construir el nostre pensament i una argumentació dels nostres punts de vista.
- Elaborar les bastides del pensament. Tal com ens diu el socioconstructivisme el llenguatge regula i endreça la construcció dels nous coneixements, reformula els que ja tenim i fa emergir hipòtesis, dubtes, punts de vista a través de l'argumentació.
- Generar una base sòlida per a l'aprenentatge del procés lector i escriptor

Com hem dit, la conversa té unes funcions rellevants pel que fa a l'aprenentatge i al clima de l'aula, per tant el **paper del mestre** ha de ser decisiu pel seu bon desenvolupament i aprofitament:

- Promoure propostes interessants, crear reptes, estímuls a partir dels coneixements previs, fer de la conversa una font de pensament.
- Partir dels interessos dels infants. Quan, durant la conversa, sorgeix un tema interessant, el guardem per recuperar-lo en un altre moment.
- Tenir clar l'objectiu de la conversa i les línies de treball, i compartir-ho amb els infants.
- Reconduir la conversa quan divergeix del que s'ha acordat.
- Regular el temps de conversa: recapitular, decidir quan acabar-la i recollir les conclusions.
- Formular preguntes que facin avançar en la recerca, del tipus IER iniciació - exploració - reformulació, i evitar les preguntes IRR iniciació - resposta - retorn.
- Regular els torns de paraula de manera que els infants tinguin més protagonisme que el mestre.
- Vetllar per la participació de tothom.
- Considerar la conversa com a avaluable, tenir a l'abast eines d'avaluació (rúbriques, observació, apunts...) tot potenciant l'auto-avaluació i la co-avaluació
- Sistematitzar la rotllana.
- Fer un bon modelatge, tant de les actituds d'escolta i respecte, com de les estructures sintàctiques i de la fonètica de la llengua de comunicació. El mestre regula, reformula, demana aclariments retornant les preguntes que fan els infants a ells mateixos per potenciar la reflexió, parafraseja per introduir les estructures o vocabulari que l'infant no té. L'objectiu és oferir situacions comunicatives riques als infants i avançar en un bon domini de les estructures lingüístiques.
- Aportar ímputs al grup que ajudin a avançar i a formular-se nous reptes d'aprenentatge.
- Regular la xarxa d'aprenentatges i anticipar les accions del dia a dia.

Segons l'objectiu que es pretén es poden generar diferents **tipus de conversa**:

- Dins d'un context quotidià o formal: es poden generar converses a partir d'anècdotes o vivències, o bé converses que tenen un objectiu d'aprenentatge i que poden ser el punt de partida d'un projecte.
- Centrades en una temàtica: rotllana d'emocions, necessàries per tractar la gestió d'aula, de llibres...
- Segons les necessitats o el tema: es pot fer amb mig grup amb dos adults a l'aula per poder atendre diferents aspectes de les interaccions orals.
- Es poden fer en qualsevol de les tres llengües que s'aprenen a l'escola.

El llenguatge oral és el previ a l'escrit. Per això, a partir de finals de P4 i durant el curs de P5 fem un diagnòstic en forma de radiografia per conèixer les habilitats tant fonadores com discursives dels infants. Aquesta radiografia ens permet preveure possibles actuacions per afavorir un bon desenvolupament.

